Opłata pocztowa uiszczona gotówką
Nr. 196 Lwów, Środa dnia 27 Sierpnia 1924 Rok XLII

PRENUMERATA
Miesięcznie we Lwowie 3 zł. 30 gr., kwartalnie 9 zł. 40 gr., z dostawą do domu i w całej Polsce z przesyłką poczt. 3 zł. 60 gr., kw[...] 10 zł. 20 gr., za [...] miesięcznie 5 zł [...] kwartalnie 15 z[...]

CENA N[...]
15 gr.
Na dworcach kolejow. 17 gr.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

CENY OGŁOSZEŃ:
Za wiersz milimetrowy wynosi: Zwycz. za tekstem 10 gr. Nadesłane 25 gr. Nekrologja 20 gr. Na pierwszej kol. 40 gr. Przed kron. i w rubryce „Repertuar" 35 gr. Po kronice i komun. 30 gr. Dział ekonom. 40 gr. Drobne ogł. za każdy wyraz 4 gr. Kupno i sprzedaż 6 gr. Matrym. 8 gr. Posz. pracy 3 gr. Paski na kolumn. teks. po 32 gr. Ogłosz. zamiejscowe 25% drożej, zagr. o 50% drożej.

Redakcja: ul. Ossolińskich l. 15. Administracja: ul. Chorążczyzny l. 26. — Telef. redakc. 19. — Konto czekowe P. K. O. 140.561.

Prywatne odszkodowania wojenne.

(MOŻLIWOŚĆ ROZWIĄZANIA PROBLEMU.)

Postęp sanacji i normalnego regulowania naszego życia gospodarczego sprawia, że stają się aktualne wszystkie sprawy, które dotąd były w zawieszeniu. Zrozumiałem jest bowiem, że podczas panującego przez czas długi chaosu i dezorganizacji, nie mogło być mowy o uregulowaniu szeregu stosunków wzajemnych, z chwilą, gdy brakowało podstawowego środka, jakim jest miernik wartości, w postaci stałej waluty.

Tyczyło się to zwłaszcza wszelkich zobowiązań prywatno-prawnych, wynikłych czyto jeszcze przed wojną, czyto przez cały okres nienormalnych czasów wojennych i powojennych. Wzajemny stosunek wierzycieli i dłużników pozostawał wciąż niewyjaśniony, a stan ten dogadzał tak jednym, jak i drugim, gdyż każdy się spodziewał, że z nastaniem normalnych czasów, sprawy te zostaną należycie uregulowane.

Tymczasem z biegiem czasu kwestja stawała się coraz bardziej zawikłaną i gdy w maju b. r. ukazało się rozporządzenie o przerachowaniu zobowiązań prywatno - prawnych, trudność rozwiązania stała się widoczną, gdy państwo przystępując do regulacji, musiało się liczyć nietylko ze sprawiedliwością, ale i z realną możliwością wykonania ustawy.

Zasadniczo rzecz biorąc, sprawa zobowiązań prywatno - prawnych przedstawia się jako część ogólnego problemu prywatnych odszkodowań wojennych: wszelkie bowiem kwestje wynikłe wyłącznie na tle nienormalnych stosunków, będących w ścisłym związku z wojną i bezpośrednim po niej okresem. Możnaby wprawdzie rozpatrywać straty, wynikłe przy wierzytelnościach w ten sposób, że każdej stracie przy dewaluacji odpowiada z drugiej strony czyjś zysk dewaluacyjny, lecz takie postawienie sprawy nie miałoby widoków żadnego realnego rozwiązania. Gdyby to było możliwem, to państwo podjęłoby się roli rozjemczej i zabrawszy w formie podatków cały zysk, pokryłoby wszystkim ich straty, powstałe w ten sam sposób. Przyjąwszy zatem sumę strat równą sumie zysków, możnaby przywrócić poprzedni stan rzeczy.

Oczywiście w praktyce jest to niewykonalne, a podatek od wojennego przyrostu bogactwa wprowadzono w wielu krajach, jednak z niezbyt wielkim sukcesem. W każdym jednak razie państwo, czerpiąc z tego zupełnie sprawiedliwego źródła, bierze na siebie teoretycznie współudział w zyskach tego rodzaju, powinno zatem pamiętać o odpowiadających im stratach.

Praktycznie więc należy rozpatrywać sprawę zobowiązań łącznie z całością kwestji odszkodowań prywatnych, wziąwszy wprzód pod uwagę jej ogólną teorję.

Istnieją trzy możliwości rozwiązania, w praktyce wykonalne, zależne jednak pod pewnym względem od warunków, w jakich się dane państwo znajduje.

Najprostszem i najsprawiedliwszem byłoby rozwiązanie, oparte o zasadę ogólnych korzyści, czyto faktycznie odniesionych przez państwo, czy też spodziewanych. W wypadku naszym, cała Polska wraz z przyszłemi pokoleniami odniosła niewątpliwą korzyść z wojny, nietylko

(Ciąg dalszy na str. 2-giej)

Sanacja stosunków na kresach.

Nominacje nowych wojewodów.

Warszawa, 25 sierpnia. (Tel. wł.) (G.) Na dzisiejszem posiedzeniu Rady ministrów uchwalono **rozporządzenia skarbowe** z zarządzenia Prezydenta Rzplitej na podstawie ustawy o nadzwyczajnych pełnomocnictwach. Rada min. zajmowała się również **sanacją stosunków na kresach wschodnich.** Postanowiono przedłożyć Prezydentowi Rzplitej do podpisu nominację **gen. Januszajtisa** na wojewodę **nowogródzkiego** a gen. **Olszewskiego** na wojewodę **wołyńskiego; p. Raczkiewicz** obejmie stanowisko delegata rządu w Wilnie, natomiast dotychczasowy delegat w Wilnie, p. **Roman,** zostanie **drugim wiceministrem spraw wewn.** Utworzenie tego drugiego wiceministerjatu jest w związku — jak się dowiadujemy — z decyzją rządu stworzenia specjalnego **działu do spraw kresowych.** — Po tem posiedzeniu Rady ministrów premier Grabski wyjeżdża do Spały, gdzie przedstawi Prezydentowi do podpisu wyżej wymienione nominacje, oraz pozostanie w Spale przez kilka dni jako gość Prezydenta Rzplitej.

—oo—

Wspólne cele - wspólne niebezpieczeństwa.

Gen. Sikorski porozumiewa się z marsz. Fochem i gen. Nolletem.

Paryż, 25 sierpnia. Bawił tu w ostatnich tygodnich płk. S. G. Kasprzycki, który przywiózł listy od min. gen. Sikorskiego do francuskiego min. wojny gen. Nolleta i marszałka Focha. — W listach poruszona była sprawa **traktatu o wzajemnej pomocy,** który ma być dyskutowany na bieżącej sesji Ligi Narodów, oraz **paktu gwarancyjnego,** dotyczącego sprawy zabezpieczenia granic Polski i Francji. Poruszone były również sprawy dotyczące **traktatu wojskowego,** łączącego oba państwa. (AW.)

—o—

zyskując niepodległość, lecz także chroniąc ją podczas wojny bolszewickiej. Słuszną jest zatem rzeczą, by nietylko jedno pokolenie ponosiło ofiary, lecz by straty poszczególne były rozłożone na wszystkie obywateli obecnych i przyszłych. Jest to zatem teorja powszechnej korzyści, która wymaga wynagrodzenia wszystkim wszelkich strat w pełni, w jakiejkowiek formie poniesionych, rozkładając równocześnie ciężar stąd wynikły na barki wszystkich obywateli, obecnego i przyszłego pokolenia.

Druga zasada byłaby postawiona analogicznie do praw wojny. W chwili potrzeby każdy obywatel jest zobowiązany chwycić za broń w obronie interesów i całości państwa. Kto zginął — ten złożył podatek krwi na ołtarzu Ojczyzny dla dobra ogółu współczesnych i przyszłych pokoleń. W ten sam sposób mogą być traktowane wszelkie straty wojenne, i wszystkie fakty dokonane uważaneby być mogły jako poświęcenie, a wynikłe stąd szkody, jako niemożliwe do naprawienia. Jest to teorja ofiar wojennych i stanąwszy na tem stanowisku, społeczeństwo nie potrzebowałoby się wogóle troszczyć o jakiekolwiek odszkodowania jednostkom.

Trzecia zasada wychodzi z założenia, że wszelkie straty należy traktować ze stanowiska stosunku jednostki do dobra całości społeczeństwa. W interesie bowiem ogółu leży, by każdy obywatel miał możność rozwinięcia swych sił twórczych, o ile zatem straty pozbawiły go ich, państwo winno dać mu minimalną możność odzyskania. Pod względem bowiem interesów ogólnych, państwo nie może jednakowo traktować straty bezcennych rodowych klejnotów ze zniszczeniem najmniejszego warsztatu pracy. Jest to teorja użyteczności indywidualnej i minimalnego odszkodowania. Opierając się na niej, państwo pokrywa jednostkom straty, odpowiednio do ich ważności w stosunku do całego majątku każdego poszczególnego obywatela.

Takie są trzy możliwości rozwiązania sprawy odszkodowań prywatnych. Przystępując do załatwienia tego problemu, musi je państwo rozważyć, zastanawiając się nietylko nad słusznością i sprawiedliwością, ale i nad realnemi możliwościami i dobrem całości, starając się równocześnie dać maksymalne zadośćuczynienie jednostkom. Wszelkie bowiem oderwane działanie i doraźne regulowanie pojedyńczych kwestji odszkodowań, wywołuje tylko niezadowolenie obywateli, krzywdząc nadmiernie jednych, drugich zaś niezasłużenie uprzewilejowując.

Quis.

—x—

Wojna wydana drożyźnie.

Wstrzymanie wywozu zboża.

Warszawa, 25 sierpnia. Niezwłocznie po swym przyjeździe do Warszawy p. prezes Rady min. Grabski, celem **zapobieżenia dalszemu wzrostowi drożyzny** odbył w ministerstwie skarbu konferencję. W rezultacie narad zdecydowano na razie **wstrzymać wywóz żyta,** oraz uregulować akcję **kredytową** dla umożliwienia **utrzymania cen mąki** na poziomie 31, a ceny chleba na poziomie 34. Niewątpliwie, że nieurodzaj, jaki mamy w obecnym roku sprowadził niepożądane z tą samą siłą nieubłaganą, jak i w innych krajach, niemniej jednak rząd niedopuści do rozpętania się drożyzny ponad normy podyktowane koniecznością. (Pat.)

Przesilenie w przemyśle.

Zatargi między robotnikami a fabrykantami.

Warszawa 25 sierpnia. W Zagłębiu Dąbrowskiem odbyło się posiedzenie rad załogowych, na którem odrzucono żądania przemysłowców, dotyczące obniżenia płac i przedłużenia dnia pracy. We środę odbyć się ma wspólna konferencja przedstawicieli robotników i przemysłowców dla uzgodnienia kwestji. (AW.)

Warszawa 25 sierpnia. W Łodzi przemysłowcy dążą do zmiany systemu pracy robotników. W tej sprawie odbędą się narady związków zawodowych (AW.)

O DORAŹNĄ POMOC DLA BEZROBOTNYCH.

Warszawa 25 sierpnia. Jutro w min. pracy odbędzie się konferencja międzyministerjalna w sprawie doraźnej pomocy dla bezrobotnych. (AW.)

P. W. GRABSKI KIEROWNIKIEM MIN. SPRAW ZAGRANICZNYCH.

Warszawa, 25 sierpnia. (Tel. wł.) (G.) Na czas nieobecności w Warszawie ministra spraw zagran. Skrzyńskiego, kierownictwo tego ministerstwa objął prem. Grabski, powołując jako swego zastępcę dyrektora depart. administracyjnego Bertoniego.

REWIZJE I ARESZTOWANIA NA SŁOWACZYŹNIE.

Warszawa 25 sierpnia. Tel. wł. (G.) Z Prezburga donoszą, że w pewnej miejscowości pod Munkaczem na Słowaczyźnie władze czeskie postanowiły przeprowadzić licytację jednego z gospodarstw włościańskich. Przybyłym tam władzom ludność, uzbrojona w siekiery i kosy, zagrodziła drogę; wobec tego licytacja nie odbyła się. Wśród ludności wzburzenie. W całej Słowaczyźnie żandarmi czescy przeprowadzają rewizie, wskutek których wytoczono sprawy karne 400 Słowakom.

PO WYKRYCIU ZWŁOK MATTEOTIEGO.

Rzym, 25 sierpnia. Władze sądowe przystąpiły do uzupełnienia dochodzeń na miejscu, gdzie wykryto zwłoki Matteotiego. (Pat.)

CENY NIE IDĄ W GÓRĘ.

Warszawa 25 sierpnia. Stwierdzono urzędowo, że ceny, notowane ostatnio w hurcie i detalu, nie przekraczają cen notowanych podczas stabilizacji waluty a nie są wyższe niż po wprowadzeniu złotego. (AW.)

NARODOWE OBSZARY POLSKIE I NIEMIECKIE W ROSJI.

Moskwa 25 sierpnia. Centralny ukraiński komitet wykonawczy wydzielił z gubernji odeskiej, jekaterynosławskiej i Zagłębia donieckiego okręgi z przeważającą ludnością niemiecką. Na wydzielonych obszarach ustanowione będą narodowe organizacje administracyjne i narodowego szkolnictwa. Podobne zarządzenia będą przeprowadzone w okręgu wołyńskim, zamieszkałym przez większość ludności polskiej. (Pat.)

CHINY MAJĄ WIĘKSZE PRAWA NIŻ POLSKA.

Pekin 25 sierpnia. W Izbie reprezentantów wniesiono dziś wniosek, żądający wystąpienia Chin z Ligi Narodów, jeżeli na najbliższej sesji Rady Ligi Narodów Chiny nie otrzymają z powrotem mandatu do Rady Ligi. (Pat.)

EDGAR ALLAN POE. 4

Żabi Skoczek.

Przełożył Jan Zahradnik.

Ciąg dalszy.

— Ja postaram się o przebranie — rzekł karzeł. — Spuście się na mnie w zupełności. Podobieństwo będzie tak niezwykłe, że wszyscy obecni na maskaradzie będą was uważać za prawdziwe zwierzęta, — i wszystko będzie równie przerażone, jak zdumione.

— O, to już jest postanowione — zawołał król. — Żabi Skoczku, ty możesz zostać wielkim człowiekiem.

— Łańcuchy służą do tego, aby ich pojęki i zgrzyty spotęgowały przerażenie. Ludzie będą sądzić, żeście umknęli razem waszym dozorcom. Jego Królewska Mość nie mógłby wywołać większego wrażenia nad to, jakie sprawi pojawienie się na maskaradzie ośmiu spętanych orangutanów. Większość weźmie was za prawdziwe zwierzęta i, gdy wtoczycie się z groźnym rykiem w ciżbę świetnie przybranych kawalerów i dam, o, wówczas kontrast będzie niezrównany.

— Trzeba tę rzecz zrobić — odezwał się król. Czas pili, niech się więc towarzystwo zabierze ostro do roboty, aby pomysł Żabiego Skoczka wprowadzić w czyn.

Pomysł karła przebrania wszystkich za orangutangi był bardzo prosty, ale dla jego planów wystarczał aż nadto. Te właśnie zwierzęta, w czasach, w których rozegrały się opowiedziane przezemnie wypadki, w świecie cywilizowanym bardzo mało były znane. A że kostjumy przygotowane przez karła dostatecznie zwierzęcy i bardziej niż przerażający miały wygląd, osądzono, iż są wiernem natury odtworzeniem. Króla i jego ministrów przyodziano naprzód w mocno obcisłe koszule i spodnie z napół wełnianej materji, przepojonej smołą. Gdy już tak się rzecz miała, zaproponował któryś z towarzystwa, by przywiązać sobie skrzydła. Pomysłowi temu sprzeciwił się jednak karzeł, i radził, by je usunąć, przekonawszy ośmiu towarzyszy wyjaśnieniem, że uwłosienie zwierzęcia takiego, jak orangutang, o wiele bardziej łudząco będzie oddane przez nitki z lnu. Naklejono więc gęstą warstwę tego materjału na podkład smoły. Następnie przyniesiono długi łańcuch, którym okręcono i skrępowano naprzód tułów króla, później zaś uczyniono tak samo z każdym z towarzyszy po kolei, dopóki wszyscy razem nie zostali związani. Gdy wreszcie uporano się z łańcuchem, i pojedyńcze osoby z towarzystwa oddaliły się na możliwie największą od siebie odległość, powstało okazałe koło. Aby wszystkiemu nadać pozór naturalności, owinął dwókrotnie Żabi Skoczek towarzystwo łańcuchem, a w końcu na krzyż przez środek koła. Był więc gotów z dziełem podobnem do tego, którego dokonywują dzisiaj łowcy szympansów, lub innych gatunków wielkich małp.

Wielka sala, w której odbywała się maskarada, była bardzo wysoka i kulistego kształtu. Światło dzienne wpadało góra przez jedyne okno. Ponieważ sali używano przeważnie wieczorem, użyczał jej światła wielki ze środkowego punktu szklanego sufitu zwieszający się żyrandol, który można było opuszczać, lub podnosić, zapomocą ciężaru wagi. Lecz, dla lepszego wejrzenia sali, ciężar ten wisiał nie po stronie wewnętrznej sklepienia, tylko od zewnątrz poprzez dach na dół.

Nadzór nad przyozdobieniem sali powierzono Tripecie. Ale, jak się okazało, udawała się ona w niektórych szczegółach po rozsądną radę do swego przyjaciela, karła. Otóż za jego poradą stało się, że żyrandol podniesiono tym razem wyżej. Kapanie wosku, tak trudne do uniknięcia przy gorącym wietrze, mogło być bardzo niszczycielskiem dla kosztownych kostjumów gości. Przy przepełnieniu nie było mowy o tem, by wszyscy mogli trzymać się w oddaleniu od środka sali, więc od punktu, z którego zwieszał się żyrandol. Natomiast w rozmaitych miejscach sali porozwieszano zaraz po bokach ścienne światła u każdej, podtrzymującej ściane kariatydzie, których w całej sali było pięćdziesiąt do sześćdziesiąt, dano do prawej ręki pochodnię, której płomień roznosił miłą woń.

Ośm orangutangów, stosując się do rady karła, wyczekiwało cierpliwie północy, więc chwili, w której cała sala zapełniona będzie maskami. Skoro jednak zegar wydzwaniał ostatnie oderzenie północnej godziny, wpadli a raczej włoczyli się wszyscy razem na salę. Ciężki łańcuch, stanowiący przeszkodę w poruszaniu się, sprawił, że pierwsi z nich przy wejściu upadli, reszta zaś potknęła się.

(C. d. n.)

Po konferencji londyńskiej.

MOWA HERRIOTA PODANA DO WIADOMOŚCI NARODU.

Paryż, 25 sierpnia. Na dzisiejszem posiedzeniu popołudniowem Izba uchwaliła 333 głosami przeciw 116 rozplakatować przemówienie Herriota, wygłoszone na sobotniem posiedzeniu Izby. (Pat.)

FRANCJA PRZYJĘŁA UKŁAD LONDYŃSKI.

Paryż 24 sierpnia. Izba, ukończywszy dyskusję nad ugodą londyńską, przyjęła wniosek o udzielenie votum zaufania rządowi 336 głosami przeciw 204. (Pat.)

WSZECHNIEMCY PROTESTUJĄ.

Berlin 25 sierpnia. Imieniem wszechniemców złożył dziś poseł Hergt na posiedzeniu parlamentu oświadczenie, w którem zwraca się przeciwko układowi londyskiemu. (Pat.)

HERRIOT I MAC DONALD JADĄ DO GENEWY.

Warszawa 25 sierpnia. Tel. wł. (G.) Z Londynu donoszą: W tuteiszych kołach politycznych twierdzą, że Mac Donald wyjedzie do Genewy 2 września na zgromadzenie Ligi Narodów. — W dniu tym ma się rozpocząć na zgromadzeniu dyskusja nad ograniczeniem zbrojeń. Nie jest wykluczone, że drogę z Paryża do Genewy Mac Donald odbędzie razem z Herriotem. Herriotowi w drodze towarzyszyć będzie Briand, Leon Bourgeois i Paweł Boncour. Oczekiwane jest również przybycie do Genewy Mussoliniego.

Sprawa powrotu Marsz. Piłsudskiego do armji.

Bezpośrednio po objęciu szefostwa rządu przez p. W. Grabskiego, prezydent Rzeczypospolitej zaproponował powrót do czynnej służby p. marszałkowi Piłsudskiemu, ofiarowując mu stanowisko generalnego inspektora wojsk, łącznie ze stanowiskiem zastępcy przewodniczącego rady wojennej.

Po odmowie marszałka Piłsudskiego, rząd poświęcił swą uwagę sprawie organizacji najwyższych władz wojskowych, przedkładając Sejmowi odnośny projekt ustawy, wycofując równocześnie poprzedni projekt.

W projekcie rządowym wpływ czynnika stałego na sprawę nowego stałego pogotowia obronnego. zapewnione przez stworzenie stanowiska generalnego inspektora wojsk szeroką kompetencję, której ramy zostały nakreślone jedynie tylko rzeczowemi względami z tem, że rząd nie mógł w projekcie ustawy wyjść po za obowiązujące normy konstytucyjne.

Sejm natomiast sprawy organizacji najwyższych władz wojskowych, jak wiadomo, nie załatwił.

Obradujący onegdaj komitet polityczny Rady ministrów rozpatrywał tę sprawę. Postanowiono zwrócić się po zwołaniu Sejmu do marszałka Rataja z wnioskiem o pilne traktowanie tej sprawy.

Równocześnie dowiadują się z miarodajnego źródła pisma warszawskie, że po uchwaleniu ustawy o organizacji najwyższych władz wojskowych, minister gen. Sikorski zaproponuje rządowi i prezydentowi Rzplitej na stanowisko inspektora armji marszałka Józefa Piłsudskiego.

* * *

Komunikują nam z Warszawy, że poseł Polakiewicz wystosował do redaktora „Polski Zbrojnej" obszerne pismo w sprawie umieszczonego artykułu pt. „O konsolidację wojska", którego treścią i tendencją była sprawa powrotu Marszałka Piłsudskiego do armji. Poseł Polakiewicz zapowiada akcję, celem doprowadzenia do skutku powrotu Marszałka Piłsudskiego do armji.

WOJOWNICZE POSŁANKI. — STRAJK W PORCIE GDAŃSKIM.

Gdańsk 25 sierpnia. Komisja pojednawcza, wyłoniona przez senat dla załatwienia sprawy strajku w porcie, przedłożyła stronom następujące propozycje: Płaca dzienna wynosić będzie 9.50 guld. Robotnicy będą obowiązani do godzin nadliczbowych, za które otrzymywać będą wynagrodzenie przewidziane taryfą. Ugoda miałaby być ważną do 30 listopada br. Robotnicy mają odbyć w tej sprawie zebranie. — W związku ze sprawą strajku, przyszło onegdaj w sejmie do niesłychanych awantur, spowodowanych przez komunistów. W awanturach odznaczyły się przeważnie posłanki komunistyczne. (AW.)

Gdańsk 25 sierpnia. Dziś rano zakończył się strajk robotników budowlanych, natomiast strajk robotników portowych trwa nadal. (Pat.)

Z POSIEDZEŃ UNJI MIĘDZYPARLAMENTARNEJ

Berno 25 sierpnia. Na dzisiejszem plenarnem posiedzeniu Unji międzyparlamentarnej poruszono między innemi **kwestję mniejszości narodowych,** poczem debatowano nad wnioskiem Lindshagena (Szwecja) w sprawie rewizji paktu Ligi Narodów i w sprawie zwrócenia się do Stanów Zjednoczonych z prośbą, aby przystąpiły do Ligi Narodów. Z kolei przystąpiono do kwestji kontroli parlamentarnej nad polityką zagraniczną. Delegat francuski **Le Foyer** wypowiedział się za **powołaniem międzynarodowego parlamentu, któryby rozstrzygał wszelkie kwestje narodowe. (Pat.)**

Berno szwajc. 25 sierpnia. Na dzisiejszem popołudniowem posiedzeniu międzynarodowej Unji parlamentarnej debatowano nad wnioskami w sprawie utworzenia międzynarodowej komisji prasowej oraz w sprawie kontroli i instrukcji udzielanych delegatom do Ligi Narodów przez poszczególne rządy. Następnie przystąpiono do obrad nad wnioskami w sprawach mandatów kolonji. Wnioski te zmierzają do rozszerzenia uprawnień ogólnego zgromadzenia Ligi Narodów i jej komisji mandatowej w interesie samodzielniejszego i swobodniejszego rozwoju obowiązków mandatowych. Dalej wnioski domagają się przyznania Lidze Narodów prawa przenoszenia mandatów na inne państwa oraz zastosowania we wszystkich koloniach zasady otwartych drzwi. (Pat.)

JAK ANGLJA NIE POZWALA Z SIEBIE ŻARTOWAĆ.

Wiedeń 25 sierpnia. „N. Fr. Presse" donosi z Londynu: Anglja grozi środkami odwetowymi za szpiegostwo, popełnione w stosunku do osoby angielskiego pełnomocnika w Moskwie, Hutsona. Jeżeli Rosja nie udzieli dostatecznego zadośćuczynienia, będą zastosowane **środki odwetowe** a mianowicie, **cofnięte przywileje dyplomatyczne, udzielone Rakowskiemu,** wstrzymanie szeregu uprzejmości zwykłych w sprawach międzynarodowych oraz ustawieni będą w bramach gmachu przedstawicielstwa angielskiego w Moskwie urzędnicy policyjni, którzy badać będą nazwiska wszystkich osób, wchodzących do budynku. (Pat.)

PRZYJAŹŃ FRANCUSKO-TURECKA.

Paryż 25 sierpnia. Dziś rano Izba deputowanych przystąpiła do rozpatrywania projektu ustawy o ratyfikacji traktatu lozańskiego i traktatu z Grecją, podpisanego w Sevres. Herriot przy tej sposobności nadmienił, że Francja jest zdecydowana popierać demokratyczny i republikański ustrój obecnej Turcji i że można mieć nadzieję, iż tureccy mężowie stanu będą o tem pamiętali. (Pat.)

STANY ZJEDNOCZONE I JAPONJA POKAZUJĄ SOBIE ZĘBY.

Wiedeń 25 sierpnia. „N. Fr. Presse" donosi, że dnia 12 września odbędzie się w Ameryce t. zw. „Dzień Obrony", celem wypróbowania wojskowej organizacji Stanów Zjednoczonych. Koła pacyfistyczne zakładają ostre protesty przeciw próbom mobilizacyjnym.

Podobne wypróbowanie rezerw wojennych zamierza przeprowadzić również Japonja pod nazwą „Dnia Ćwiczeń".

RZĄD EGIPSKI PRZECIW ZARZĄDZENIOM GUBERNATORA ANGIELSKIEGO.

Wiedeń 25 sierpnia. „N. Wr. Tagblatt" donosi z Londynu: Rząd egipski przesłał za pośrednictwem swego posła w Londynie odpowiedź na notę angielską w sprawie Sudanu. Odpowiedź brzmi jak następuje: Rząd egipski protestuje przeciwko wyrażeniu zawartemu w nocie angielskiej, uważając je za groźbę. Rząd egipski nie uznaje praw angielskiego gubernatora w Sudanie do wydawania rozporządzeń, dotyczących armji egipskiej bez uprzedniego porozumienia z rządem egipskim. (Pat.)

CHOLERA W INDJACH.

Allahabad (Indje) 25 sierpnia. Cholera szerzy się w zastraszający sposób. Dotąd zanotowano 3.300 wypadków. (Pat.)

—oxo—

Wiadomości telegraficzne.

Przyjazd prezydenta Rzplitej do Warszawy. Prezyd. Rzplitej, który przebywa obecnie w Spale, we środę przybywa do Warszawy, aby wziąć udział w uroczystości otwarcia międzynarodowego zjazdu profesorów i nauczycieli szkół średnich. (Tel. wł. (G.)

— **Zatopione skarby.** W tych dniach wydobyto z zatopionego w r. 1911. na Atlantyku parowca „Laurentio" sztaby złota wartości 210.000 funtów szterl. Ogólna wartość wydobytego z okrętu złota i srebra wynosi 7 miljon funt szterl. (Pat.)

— **Aresztowanie torreadorów nowojorskich.** Policja nowojorska aresztowała pod zarzutem znęcania się nad zwierzętami i okrucieństwa wszystkich torreadorów, którzy brali udział w przedstawieniu walki byków w Nowym Jorku. Dalsze przedstawienia wobec tego nie mogą się odbyć. (AW.)

— **Dżuma w gub. astrachańskiej.** Gazeta „Dni" donosi, że w gub. astrachańskiej od 15 lipca do 10 sierpnia zarejestrowano 823 wypadki dżumy. Wypadków śmiertelnych było w tej liczbie 698. Cała gubernia podzielona jest na okręgi sanitarne, pomiędzy którymi zaprowadzono kwarantannę. (AW.)

—oo—

Zjazd Legjonistów w Paryżu

odbył się z początkiem sierpnia „Polonia" paryska zamieszcza opis zjazdu, który odbywał się w sali restaur. Universitaire przy udziale dość licznych uczestników. Od niemogących przybyć odczytano pisma, które przysłali legjoniści z Legji cudzoziemskiej z Afryki, większa grupa legjonistów z departamentu Nord, żołnierze pojedyncze ze wszystkich brygad i zaciągów ochotniczych. Peowiacy, strzelcy i t. p. Niektóre listy pisane w imieniu stowarzyszeń.

Naprzykład: „Towarzystwo robotników polskich „Jedność" w Mulhouse, zasyła wam, drodzy rodacy i koledzy z walk o niepodległość drogiej nam Ojczyzny serdeczny uścisk dłoni i braterskie pozdrowienie. Ubolewamy że żaden z nas nie może wziąć udziału w zjeździe waszym ale ślubujemy, że nie odstąpimy ani na krok od celu, który został nam wytknięty przez naszego ukochanego Dziadka. Prosimy, byście wznieśli w naszem imieniu okrzyk na jego cześć z tem, że myśl nasza zawsze będzie z Dziadkiem i z wami, droga brać legjonowa: Cześć Ojczyźnie! Jankowski Bolesław, prezes.

Zjazd wybrał delegata na zjazd w Lublinie którym był p. O. Biderman z Antwerpji, a w końcu przesyłając zjazdowi w Polsce pozdrowienia i życzenia owocnych obrad, uchwalił adres do marszałka Piłsudskiego. Adres ten brzmi następująco:

„Pierwszy we Francji zjazd b. legjonistów polskich w dniu 3-im sierpnia 1924 r. w Paryżu wyraża najgłębszą cześć i uwielbienie dla osoby Komendanta. Wierni służbie, ożywieni niegasnącą ideą pierwszej kadrówki, zamieniliśmy dziś dawną żołnierkę na mozolną pracę pokojową, która osobliwie na emigracji wymaga karności obywatelskiej, śmiałej inicjatywy czynu i obrony oraz utrwalenia wśród swoich i obcych naszej idei legjonowej i Twojego, Komendancie, nieskazitelnego imienia. Stoimy przy Tobie i stać będziemy niezłomnie".

Pomoc państwowa na odbudowę.

II.

W poprzednim numerze podaliśmy komu może być udzieloną pomoc państwowa na odbudowę i kto ma pierwszeństwo do pomocy (**najuboższa ludność na faktyczną odbudowę budynków mieszkalnych**), dalej jaka jest forma tej pomocy państwowej (**kredyt lub materjał budowlany**), wreszcie wysokość kredytu budowlanego (**80—100 proc.**).

Poniżej starać się będziemy zapoznać interesowanych z dalszemi postanowieniami ustawy z 6 maja 1924 (Dz. U. R. P. nr. 49 poz. 492 i rozporządzenia wykonawczego Dz. U. R. P. nr. 70 poz. 680, a w szczególności z tem, gdzie należy wnosić podania o pomoc na odbudowę, jakie dołączyć załączniki i kiedy upływa termin wnoszenia podań o kredyt?

Gdzie? Podania o państwową pomoc na odbudowę winien wnieść pragnący uzyskać pożyczkę do tego starostwa, w którego okręgu znajdują się uszkodzone budynki, względnie znajdowały się w chwili zniszczenia, a nie do starostwa, w którego okręgu poszkodowany się odbudowuje. Jeżeli uszkodzone budynki znajdują się, lub w chwili zniszczenia znajdowały się w okręgach dwu lub więcej powiatów, podanie wnieść nale y do starostwa, w którego powiecie znajduje się poważna część majątku poszkodowanego.

Starosta zaś ustala podział pożyczki na raty po ustaleniu jej wysokości przez pożyczkową komisję odbudowy, — zakreśla termin odbudowy i zarządza wypłatę rat przez Państwowy bank rolny w miarę kredytów dla danego powiatu.

Poszkodowanym może być wypłacona przed przystąpieniem do odbudowy zaliczka do 50 prc. jako pierwsza rata pożyczki, która nie może być większą niż koszt zasadniczych materjałów budowlanych; reszta pożyczki będzie wypłacona najmniej w dwu ratach.

Załączniki podania! Do podania należy dołączyć w orygina e lub w uwierzytelnionym odpisie: a) oszacowanie szkód; b) poświadczenie urzędu gminnego o istnieniu warunków uzyskania pomocy; c) I. plan i kosztorys odbudować się mającego **budynku miejskiego**, potwierdzony przez urząd gminny, albo II. wykaz szkód z uwzględnieniem rodzaju i wymiarow uszkodzonych **wiejskich budynków** mieszkalnych i gospodarczych, sporządzony przez urząd gminny; d) spis zasiłków i pomocy otrzymanych dotąd od instytucji państwowych, samorządowych i społecznych, tak w gotówce, jak i w naturze.

Termin wnoszenia podań o państwową pomoc na odbudowę jest na razie nieograniczony w ustawie; wnosić tedy podania można tak długo, dopóki rząd nie zarządzi zwinięcia pożyczkowych komisji odbudowy przy starostwach i nie oznaczy ostatecznego terminu do wnoszenia podań. Nastąpić to może nie prędzej, aż odbudowa zniszczonych budynków postąpi znacznie naprzód.

Dr. N. S.

Spostrzeżenia meteorologiczne

Obserwatorjum astronomicz. Politechniki Lwowsk.

z dnia 25 sierpnia 1924.

	7 rano	1 popoł.	9 wiecz.
Ciśnienie powietrza	731·5 mm	731·2 mm	732·4 mm
Temperatura	+ 11·8°C	+ 15·8°C	+ 12·6°C
Kierunek wiatru	WNW	WNW	W
Prędkość wiatru (w kilom. na godzinę)	16	35	8

Temperatura najwyższa + 17·0, najniższa + 11·3.

Godziny podane według południka lwowskiego (np. 7 godz. lw. = 6 g. 24 m. środk.-europ.).

Oznaczenia kierunków wiatru: N=północ, E=wschód, S = południe, W = zachód.

Uwaga: przeważnie pochmurno, popołudniu deszcz.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Zefiryny; gr. kat. Maksyma. Jutro rz. kat. Przeniesienie św. Krz.; gr. kat. Mycheja pr. — Wschód słońca 4·32; zachód 6·21.

Teatr Wielki.

We wtorek 25. bm. „Obłęd" — występ Sosnowskiego.

Teatr Mały zamknięty z powodu odnawiania widowni.

Teatr Nowości zamknięty z powodu prac niwelacyjnych drogi dojazdowej.

Kino „Kopernik" i „Marysienka". Dziś: „Kapitan Kidd", dramat w 8 aktach.

Kino „APOLLO". Dziś: „Trzech muszkieterów" w 12 odsł.

Kino CHIMERA. „Od kobiety do kobiety", dramat życiowy w 6 aktach.

CYRK (ul. Kopernika 33) codziennie o g. 8. wiecz. koniec przedstawienia o 10·45.

Ze Lwowa.

— **Inżynier p. Dutczyński**, nowy prezes lwowskiej dyrekcji poczt i telegrafów objął już urzędowanie.

— **O tani gaz dla Lwowa.** Dnia 24 bm. odbyło się w sali posiedzeń Magistratu konstytuujące walne zgromadzenie spółki „Syndykat budowy gazociągu lwowskiego" pod przewodnictwem p. dyrektora Padewskiego. Celem Spółki jest wybudowanie gazociągu i eksploatacja gazu ziemnego z Daszawy do Lwowa, co przyczyni się do rozwoju przemysłu małopolskiego a głównie m. Lwowa. Na zgromadzeniu, w którem brali udział przedstawiciele przemysłu i handlu z prezydentem Neumanem na czele, referował stronę techniczną inż. Jurasz a administracyjną dr. Roehr. Uchwalono jednogłośnie założenie Spółki i w tym celu wybrano ściślejszy komitet organizacyjny, w skład którego weszli pp.: inż. Brygiewicz, ref. zainteresowanej w budowie gazociągu firmy górnośląskiej „Ferrum" S. A. dyr Krasuski, inż. Jurasz, dr. Roehr, dyr. Rozwadowski i inż. K. Weiss.

— **Sprawność naszej poczty.** O wielkiem niedbalstwie organów pocztowych świadczy fakt, że kartka korespondencyjna opłacona odpowiednio z napisem „express", wrzucona we środę 20 bm. wieczorem do pociągu na przystanku Ditok, pod Mikuliczynem, doszła do rąk adresata we Lwowie dopiero wczoraj rano. Równocześnie ten sam adresat otrzymał zwykłą widokówkę z Paryża która wysłana została stamtąd dnia 18 bm. Czy to nie wstyd, że u nas na przebycie 200 kilometrów trzeba aż cztery dni, podczas gdy z Paryża przychodzi kartka za 6 dni.

— **Podczas Targów Wschodnich** uruchomiony zostanie nowy pociąg kolejowy od 4 do 17 września.

— **Samoloty z Warszawy do Lwowa i z powrotem 2 razy dziennie.** Od 1 do 15 września włącznie między Lwowem a Warszawą z okazji Targów wschodnich będzie dwukrotna komunikacja powietrzna na przestrzeni Warszawa-Lwów. Odloty z obydwóch miast będą się odbywać codziennie o godz. 8 rano i 3 popołudniu w obu kierunkach nie wyłączając niedziel i świąt. Biuro reprezentacji lwowskiej w hotelu Żorża.

— (T.) **Karambol tramwajowy.** Wczoraj przed południem tramwaj KD wjechał u zbiegu ulic Zyblikiewicza i Kącik na furę chłopską Antoniego Władyki z Sichowa, na której siedziały 3 osoby. Przy zderzeniu się fura przewróciła się a siedzące na niej osoby wypadły na ziemię.

— (T) **Pomysłowi oszuści.** Na ulicach Lwowa, uwijali się przez szereg dni dwaj pomysłowi oszuści, rodem z Wilna: Michał Małaniewicz i Piotr Dzic, którzy sprzedawali naiwnym metalowe obrączki jako złote. Obu oszustów aresztowano.

— (T.) **Plaga wścieklizny.** Wczoraj zaszły we Lwowie dwa wypadki zabicia przez posterunkowych wściekłych psów. Pierwszy wypadek miał miejsce przy ul. Tarnowskiego, drugi na ul. Supińskiego.

— (t.) **Kradzież w tramwaju KD.** W czasie jazdy tramwajem DK, skradziono wczoraj p. Henrykowi Baronowi wł. cukierni przy ul. Gródeckiej portfel z zawartością 400 złotych.

— (t.) **Samobójstwo na tle miłosnem.** W realności przy ul Jozafata 3, w mieszkaniu swej narzeczonej pozbawił się wczoraj życia wystrzałem z rewolweru, 20-letni Eugeniusz Burghardt z zawodu introligator. Zwłoki samobójcy odstawiono do zakładu medycyny sądowej. Przyczyną targnięcia się na życie powstała na tle miłosnem.

Z całej Polski.

— **Pomoc Polonji ameryk.** dla młodzieży polskiej. W Warszawie bawi p. Antoni Janowski z Detroit, członek tamtejszego komitetu **pomocy dla młodzieży szkolnej w Polsce, który postawił sobie za zadanie** zebranie funduszu na ufundowanie domu akadem. w Warszawie imienia Polonji w miastach Detroit i Hantramack, stanu Michigan. Komitet ten zebrał dotychczas na ten cel 8000 dolarów.

— **Uprawnianie posiadania ziemi z parcelacji.** Rozdzielone ziemi na mocy ustawy o parcelacji dotychczas nie należały żadnym prawnym aktem do właścicieli, użytkowujących te grunta. Byli oni jedynie użytkownikami parcelowanej ziemi. Obecnie min. reform rolnych przygotowu e akta nadawania prawa własności za grunta państwowe, rozparcelowane obywatelom. Zarządzenia w tej sprawie są już opracowane i zostaną w najbliższej przyszłości wydane wszystkim podwładnym urzędom ziemskim dla wykonania.

— **Odbudowa pałacu Staszica** w Warszawie odbędzie się w tych dniach dzięki subwencji instytutu francusko-polskiego, który umieszczony będzie w tym pałacu.

— **Z karty żałobnej.** W Urzejowicach zmarł w 59 roku życia August Turnau, właściciel dóbr, pułkownik sztabu gen. b. armji austro-węg.

— **Drożyzna w Warszawie** wzrosła o 5 prc.

— **Polska wyprawa morska naokoło świata.** Z początkiem przyszłego miesiąca wyrusza z Gdańska pierwsza polska wyprawa morska naokoło świata. Wyprawa odbywać się będzie na skuterze kaszubskim, 5-cio tonowym, 9 metr. długości, 3 szerokości. Wobec tego, że pierwotny projekt, oparcia przedsięwzięcia na zasadach handlowych (chciano urządzić ruchomą re lamę na statku) zawiódł, obecnie wyprawa organizuje się z pomocą udziałów, wnoszonych przez członków wyprawy. Marszruta: z Gdańska, dookoła wybrzeży Europy, Azji, do Japonji, stamtąd na południe do Australji, dalej Ameryki Południowej, wschodnim wybrzeżem Ameryki, do kanału Panamskiego, przez kanał Panamski, wyspy Kanaryjskie, z powrotem do Europy. Grupa składa się z 4 osób, udziałowców. Organizato em i kierownikiem wyprawy jest oficer rezerwy były pułk. arm. rosyjskiej Izmael Beg Pietucin-Pietruszewski.

— **Konieczne informacje dla członków Kasy chorych.** Pod tytułem „Co każdy o Kasie chorych wiedzieć powinien", wydał zarząd Kasy chorych w Warszawie plakat zawierający szereg informacji, o prawach i obowiązkach ubezpieczonych oraz o formalnościach, jakie są wymagane przy korzystaniu z pomocy lekarskiej i świadczeń. Plakat ten rozlepiony w bramach wszystkich domów w fabrykach i różnych zakładach przemysłowych ma zadanie zaznajomienie ubezpieczonych z ustanowionymi przepisami o Kasie Chorych, oraz uświadomienie ich, w jaki sposób bez straty czasu mogą załatwiać swoje sprawy w Kasie Chorych, oraz bez narażania się na niepotrzebne chodzen e od biura do biura. Niezawodnie także i zarząd m. Kasy chorych we Lwowie pójdzie za tym przykładem.

— **Adwokatów** w całej Polsce było w roku 1923 ogółem 3201, a kandydatów adwok. 1154; liczba rejentów wynosiła 549 a kandydatów notarjalnych 179. Na dzielnicę dawniej austrjacką przypadało 2111 adwokatów, na b. dzielnicę pruską 106, na b. dzielnicę rosyjską 905. Lwowska Izba adwok. liczyła 1103 adw., krakowska 672, przemyska 184, a samborska 242. — Najwięcej adwokatów było we Lwowie a to 521, Warszawa liczyła tylko 480, Kraków 264, Poznań 31. Kandydatów adwok. w Małopolsce było 1011. Rejentów było najwięcej w b. dzielnicy rosyjskiej a to 307, w Małopolsce 157, w Poznańskiem 60, w wojew. krakow. 25. We Lwowie było 8 rejentów, w Warszawie 40, w Poznaniu 14, w Krakowie 44.

Pamiątki z Białowieży. Na dziedziniec zamkowy w Warszawie przywieziono naturalnej wielkości odlew z żelaza żubra, który był ustawiony w zwierzyńcu białowieskim na pamiątkę carskiego polowania za czasów panowania Aleksandra II. Żubr wykonany jest artystycznie, szkoda tylko, że nieodlany z bronzu. Oprócz żubra przywieziono dwie tablice pamiątkowe z tego polowania, które były wmurowane w cokół pomnika. Tablice świadczą, że car oprócz wszelkiej innej zwierzyny, zabił sześć żubrów, a orszak jego 16.

Jednocześnie z temi moskiewskiemi pamiątkami przywieziono do Warszawy z puszczy białowieskiej resztki potrzaskanej tablicy na pamiątkę łowów królewskich z czasów Jana Sobieskiego. Na tablicy są wymienione osoby, które w orszaku królewskim brały udział w łowach. Tablica jest wykuta w kamieniu po polsku, lecz niema dat a wogóle szerokość jej została znacznie uszczuplona przez co wiele szczegółów w napisie zniknęło. Tablicę tę moskale rozmyślnie zniszczyli, lecz odnaleziono ją i sprowadzono do Warszawy.

— **Aresztowanie komunistów w Warszawie.** Policja polityczna w Warszawie wytropiła nową kryjówkę komunistyczną w Związku włókienniczym na Lesznie.

Jak się okazało, nie było to zebranie zawodowe, lecz komunistyczne. Znaleziony wśród szeregu dokumentów kompromitujących okólnik sekcji żydowskiej K. P. R. P. nr. 31. Nr. 30 znaleziono na Ś-to Jerskiej w czasie, gdy 15 zebranych przedstawicieli żyd. młodzieży komunistycznej obradowało nad organizacją w Polsce „tygodnia czerwonego“ i „międzynarodowego dnia młodzieży komunistycznej“, przypadaj cego w myśl instrukcji Kominternu 7 września.

Okólnik nr. 31 jest dalszym ciągiem poprzedniego i zawiera szczegółowe instrukcje organizacji wymienionych świąt komunistycznych.

Sto kilkanaście osób, nie mających nic wspólnego z organizacją komuni tyczną, wypuszczono po sprawdzeuiu tożsamości, a 42 osoby zatrzymano.

Wśród nich większość stanowią członkowie sekcji żyd. młodzieży komunistycznej, nie brak jednak również poważnych działaczy komunistycznych organizacji „dorosłych“. Na zebraniu obecni byli również delegaci z różnych miast.

Natychmiast po zatrzymaniu zebranych władze polityczne przystąpiły do badania znalezionych dokumentów i przesłuchania uczestników zebrania, zarówno w Warszawie, jak i na prowincji.

Akcja jest w toku, gdyż władze zajęte są tłumaczeniem na język polski znalezionej w znacznej ilości literatury, notatek i korespondencji.

— **Przygotowania do Wystawy paryskiej.** T-wo „Zdobnictwo Polskie“ w ścisłym porozumieniu z Delegatem Rządu i polskim komitetem międzynarodowej wystawy nowoczesnych sztuk dekoracyjnych w Paryżu, organizuje wystawę przeglądową polskiego przemysłu artystycznego w Warszawie w styczniu 1925 r., celem wybrania najlepszych prac na wystawę paryską.

Równocześnie, chcąc wykorzystać wszechświatowy rynek zbytu, jakim jest Paryż i zpropagować polski przemysł artystyczny, T-wo „Zdobnictwo Polskie“ przekazało zorganizowanie odrębnej sprzedaży wyrobów pol. przem. artyst. w Paryżu nowej placówce handlowej p. f. „Polska Sztuka Zdobnicza“ powstającej z inicjatywy T-wa „Zdobnictwo Polskie“.

Wobec tych doniosłych poczynań dla polskiej sztuki dekoracyjnej T-wo „Zdobnictwo Polskie“ zwraca się z apelem do wszystkich artystów i wytwórców pracujących w przemyśle artystycznym o wzięcie udziału w wystawie przeglądowej, która dostarczyć powinna nietylko eksponatów odpowiednich na wystawę paryską, lecz i takich, które na paryskim rynku zbytu śmiało konkurować będą mogły z podobnemi wyrobami innych krajów.

Sekretarjat T-wa „Zdobnictwo Polskie“ w Warszawie ul. Szczygla 1, (od 6 do 7 w.) przyjmuje zgłoszenia i wysyła regulaminy wystawy i deklaracje.

— **Konkurs na posady dyrektorów gimnazjów** rozpisano: w Krakowie gimnazjum II. (Jacka), IV. (Sienkiewicza), V, VI, VIII, w Tarnowie I. i II., w Wadowicach i w Grodnie (żeńskie). Termin podań do 15. września.

— **Podatek od zbytku** zaprowadzono w Warszawie. Opodatkowaniu temu podlegają przeznaczone dla wygody osobistej samochody, motocykle, ekwipaże, konie do obsługi ekwipaży i wierzchowce.

— **Tragiczna śmierć.** W niedzielę 24 bm. o 6 g. rano eksportował posterunkowy P. P. Nazara Dziadeka, b. funkcjonarjusza kolej. w Jarosławiu, podejrzanego o kradzieże kolejowe i napad na pociąg towarowy, do aresztów sądu okręg. w Przemyślu. W chwili gdy znajdowali się na stacji kolejowej, Dziadek korzystając z tego, że właśnie odchodził pociąg pospieszny w kierunku Lwowa, rzucił się pod koła maszyny i poniósł śmierć na miejscu. Koła maszyny odcięły mu zupełnie głowę oraz obie stopy. Wdrożono śledztwo w celu ustalenia winy. (Z.)

— **Rewizję banku komunalnego** w Poznaniu przeprowadza od paru tygodni ministerstwo skarbu na tle rozrachunków z tym bankiem z powodu likwidacji hipotek w bankach niemieckich. Bank Komunalny otrzymał od minist. skarbu bardzo znaczną sumę na wykupienie od banków niemieckich pretensji do polskich właścicieli nieruchomości i skupił te pretensje, poczem przystąpił do ich realizacji. Przez 3 lata bank Komun. nie złożył żadnych sprawozdań z tych interesów. Do ministerstwa skarbu powinny były być wpłacone zyski banku z tego interesu, wynoszące kilkanaście milionów złotych. Dyrektor banku Komunalnego p. Konopiński został usunięty i ustanowiono komisarza rządowego.

— (t.) **Okradzenie Kasy chorych w Drohobyczu.** W nocy z 23 na 24 sierpnia, nieznani sprawcy włamali się do lokalu Kasy chorych w Drohobyczu i po rozbiciu kasy zabrali 1200 złotych.

Z całego świata.

— **Pamiątki po Tadeuszu Kościuszce.** Staraniem delegacji polskiej w komisjach reewakuacyjnej i specjalnej w Moskwie, zostały rewindykowane z Rumiancewskiego Muzeum w Moskwie, pamiątki po Tadeuszu Kościuszce, wśród których zwraca uwagę klinga od szabli, ofiarowanej Tadeuszowi Kościuszce przez Waszyngtona z odpowiednim grawerowanym napisem. Pamiątki te zostały przekazane dyrekcji zbiorów państwowych.

† **Henryk Berté** kompozytor licznych operetek zmarł we Wiedniu w 68 r. życia.

— **Wynik konkursu pokojowego.** Edward Filenc z Bostonu ruspisał konkurs na temat: „Jak można przywrócić w Anglji i Europie pokój i dobrobyt na skutek współpracy międzynarodowej?“. Nagroda za najlepszą pracę wynosi 2000 funtów ang. dla Anglji, Francji, Włoch i Niemiec. Na konkurs nadesłali z samej Anglji około 4700 artykułów, a około 1000 z Australji, Kanady i z Indji. Oddano je do rozporządzenia komitetowi, którego przewodniczącym jest Milner a w skład którego wchodą między innymi biskup Oxfordu, Fryderyk Maurice, admirał Hope, profesor Macgregor, Fawcett i pani Tuckwell. Przyznanie nagród i ogłoszenie artykułów nagrodzonych nastąpi 15 września. Także i z Francji, Włoch i Niemiec nadesłali na konkurs bardzo wiele prac.

— **Tajemnicze sygnały z Marsa.** Jak donoszą z Kanady, radjostacja w Point Grey zaobserwowała jakieś tajemnicze sygnały, nieznane w żadnym kluczu radjotelegraficznym. O podobnych tajemniczych sygnałach donoszą również radjostacje angielskie. Poważni uczeni, jak sir Oliver Lodge i prof. Low sądzą jednak, że jeżeliby się nawet udało skomunikować z Marsem, to forma życia na Marsie jest tak odrębna od życia na ziemi, że nie możnaby się spodziewać wyniku z usiłowań radiooperatorów. Prof. Low przypomina, że Mars jest panetą starszą od ziemi, a warunki atmosferyczne są tam tak różne, że wytworzyły się tam gatunki stworzeń również całkiem odmienne od naszych. (Pat.)

— **Wielki książę rosyjski — urzędnikiem bankowym.** Dzienniki londyńskie donoszą, że wielki książę Dymitr, syn w. księcia Aleksandra a bratanieć b. cara Mikołaja, jest obecnie urzędnikiem narod. banku amerykańskiego.

— **Wylewy nad jeziorem Lago Magiore** wyrządziły — podług Tribuny włoskiej — szkody na 300 miljonów lirów.

— **Monstre-zjazd śpiewaków w Hanowerze.** Na 9 zjazd śpiewaków przybyło przeszło 40.000 śpiewaków. Na uroczystem otwarciu zjazdu w stadjonie śpiewał chór złożony z 10.000 osób pod batutą prof. Wohlgemutra. Pochód śpiewaków udekorowanymi ulicami miasta trwał 4 godziny. (Pat.)

— **Lotnicy amerykańscy** którzy rozpoczęli swą podróż od przelotu nad Oceanem Spokoinym, wczoraj obleciawszy kulę ziemską od zachodu na wschód, stanęli onegdaj z powrotem na ziemi amerykańskiej. Lotnicy ustanowili rekord, przebywając w 44 dniach 33.0z km. Do ostatecznego celu podróży dookoła świata-Waszyngtonu, lotnikom pozostało jeszcze około 3.500 km. (AW.)

Zebrania, odczyty i widowiska.

— **Gościnne występy Sosnowskiego.** „Obłęd“ grany będzie do końca bieżącego tygodnia.

— **Abonamenty teatralne.** We czwartek kasa Teatru Wielkiego (I. p.) rozpocznie sprzedaż bloczków abonamentowych, które zeszłego roku cieszyły się tak olbrzymiem powodzeniem. W r. bież. dyrekcja teatrów, chcąc udostępnić istotnie jak najszerszym warstwom wstęp na przedstawienia, zaprowadza prócz kategorji, które były w zeszłym roku, nową zniżkę, a mianowicie: za 6 przedstawień 6 zł. na trzeciem piętrze w Wielkim Teatrze, na drugiem piętrze w Teatrze Nowości, na pierwszem piętrze w Teatrze Małym. W ten sposób nawet najbiedniejsi korzystać będą mogli z teatru. Ponadto tak jak w ubiegłym roku istnieją trzy kategorje, t. j. abonamenty w pierwszych rzędach parteru i I. piętra, abonamenty w dalszych rzędach parteru i II. piętra, wreszcie abonamenty na loże. Dyrekcja ściśle będzie przestrzegała, by abonamenty nie dostawały się w ręce niepowołanych. Sprzedaż odbywać się będzie codziennie od godz. 9 rano do 1 w południe.

— **Lokatorzy, Sublokatorzy!** W niedzielę 31 sierpnia, 9 rano, sala kina Lew, masowe zebranie lokatorów m. Lwowa, z porządkiem dziennym: konieczność i sposób rozbudowy miast. Wszyscy przyjść powinni.

„FAMOS... DIESER BACZEWSKI!“

W jednem z pism warszawskich czytamy w fejletonie z Helu:

Towarzystwo Kąpieli Morskich urządziło na werandzie restaurację warszawską, która ma, jak się zdaje, głębsze ideowe znaczenie, gdyż służy do nawiązania stosunków Polski z Wolnem miastem Gdańskiem. Podle jadający na jeneralnym sosie niemieckim dumni patrycjusze gdańscy przyjeżdżają tu statkiem i aż rozkosz bierze patrzeć, jak zażerają się przekąskami warszawskimi i popijają kontuszówką, mocno cmokając językiem:

— Wirklich gut... famos... dieser Baczewski!...

— Na ja ja... mit dem kann man zum Ausgleich kommen...

— Ja... die Polen haben auch berühmte Leute...

Naturalnie, że przy płaceniu stosunki z Polską oziębiają się nieco, w każdym razie wychodząc, obliżują się i mówią przeważnie „zum Wiedersehen“.

MIĘDZYNARDOWY TURNIEJ WALK ZAPAŚNICZYCH O MISTRZOSTWO.

Dziewiętnasty dzień zapasów.

W niedzielnych zapasach brały udział dalsze dwie pary, mianowicie: „Czarna maska“ przeciw Wołyńcowi (Ukraina) w pierwszej parze, oraz Śpiewaczek (Czechosłowacja) przeciw Swatynie (Jugosławja) po raz trzeci aż do rozstrzygnięcia (czas walki godzina i 10 minut) w drugiej parze.

Pierwsze spotkanie „Czarnej maski“ z Wołyńcem, jak było do przewidzenia, po 20 minutowej walce pozostało narazie nie rozstrzygnięte, gdyż przeciwnicy tak co do sposobu prowadzenia walki, siły fizycznej jakoteż techniki byli prawie równi.

W drugim spotkaniu udaje się Swatynie w 45 minucie pokonać nieostrożnego Śpiewaczka chwytem z obrony „tour des tettes“. Przebieg walki choć brutalny ze strony Swetyny, bardzo był interesujący.

Dwudziesty dzień turnieju.

W dniu wczorajszem wylosowane walczyły dalsze dwie pary, które swoim doborem zapaśników ściągnęły na widownię cyrku tłumy publiczności. W pierwszej parze walczył ulubieniec publiczności Roland (Dania) przeciw Swatynie (Jugosławia) (po raz trzeci — czas walki godzina i 10 minut) oraz Salvator—Bambula (St. Zjedn.) przeciw olbrzymowi Griekisowi (Łotwa).

W pierwszem spotkaniu ulega Swatynii — Roland w 37 minucie, chwytem „przedni pass“ po bardzo ładnie przez Rolanda prowadzonej obronie. — Roland pod względem techniki znacznie wyżej stojący od Swatyny, który prócz wrodzonej brutalności wykorzystuje w walce swoją olbrzymią siłę fizyczną i ciężar ciała, musiał wczoraj ulec, gdyż mając robite kolano, był do walki niezdolnym.

Drugie spotkanie między murzynem Bambulą a Griekisem, które zapowiadało się bardziej interesująco, zostało z powodu godziny policyjnej przerwane po 20 minutach ładnie prowadzonej walki.

Od dziś mają walczyć codziennie trzy pary.

J. H.

Przez szkło powiększające.

Psie kłopoty.

Przed szeregiem barwnych reklam ob k cukierni Welza zatrzymała się w poobiedniej przechadzce pani Zosia ze swoim ulubionym pieskiem Wilusiem.

„Na raty“. — Ach te raty — czytajmy dalej! — „Match Lechja-Rewera“. — I to już było! — „Pielgrzymka do Częstochowy“. — Niech sobie jadą. — I tak dalej i dalej!

Znudzony postojem Wiluś podchodzi bliżej parkanu, i nisko, nisko, tuż przy ziemi, gdyż wyżej „wzrok jego nie sięga“, zaczyna węszyć strzępy zżółkłego afisza. Wywąchał snać wielkie „słowo“, pozostawione tutaj przez innego czworonożnego spacerowicza, i z radosnem skomleniem zaczął się łasić do swej właścicielki.

Pani Zosia zwróciła baczniejszą uwagę na ogłoszenie. — Już sam początek przerażający: „Obwieszczenie“: „Wobec szerzącej się w groźny sposób wścieklizny u psów i t. d.“ a potem — czy uwierzycie? — Wyrok okrutny na Wilusia!! „psy muszą być prowadzone na linewce i równocześnie zaopatrzone w trwałe i gęste kagańce“. I na tem nie koniec. — Nawet: „w godzinach nocnych“ obowiązuje pieski to niekonstytucyjne ograniczenie wolności.

— „Ach, mój biedny Wiluś“ — jęknęła obu zona p. Zosia: „Chodź mój malutki, — jestem bliska omdlenia, i t biedaku pewnie nie lepiej się czujesz — pójdziemy na „sodową“ do Welza.

Przy pierwszym stoliku siedział nad szklanką melanżu p. Szlagier, małżonek p. Zosi, obmyślając korzystną lokatę dla 20.000 dolarów.

Pani Zosia upadła na krzesło bez powitania. Wtem pod marmurowym stolikiem coś się ruszyło.

„Cóż to? — i twój Smok tutaj?“ — zdziwiła się.

„Tak — podobnie jak i twój Wiluś — i cóż w tem dziwnego“ — stanął w obronie swego wilczura małżonek.

„Nie znasz chyba, moje dziecko kochane, drakońskich rozporządzeń magistratu. Właśnie przed chwilą zapoznałam się z nimi i one to są powodem mego poruszenia. Wyobraź sobie, że będę musiała prowadzić na linewce i w kagańcu mojego Wilusia na spacer, a ty ze swoim Smokiem masz wstęp do Welza nieodwołalnie zamknięty! — A przecie Wiluś nerwowo nie znosi kagańca, a Smok przepada za ciastkami z kremem!“

Bolesne milczenie przerwał pan Szlagier, który jest zdecydowanym grosistą i na wszystko ma sposób. — „Nie smuć się Zosienko, — stać nas na to, żeby ulubieńcom naszym oszczędzić przykrości. Znalazłem w tej chwili ogłoszenie korzystnej dzierżawy pod Lwowem, Tam na 300 morgach Wiluś i Smok użyją swobody bez kagańca i linewki, a naszych biednych nerwów nie będzie targał widok rakarskiej budy“.

I.

KURJER EKONOMICZNY

Lwów, 25. sierpnia.

+ **Akcja zapomogowa na zasiewy jezienne.** Na skutek starań Małopolskiego Tow. rolniczego w Krakowie rząd przystąpił do akcji zapomogowej na zasiewy. Akcja polega na tem, że rząd udziela jednorocznego kredytu 2,000.000 zł. na Małopolskę na 12 proc. rocznie. Kredyt otrzymują rolnicy małorolni dotknięci klęskami elementarnemi lub nieurodzajem, co mają sprawdzić władze i kółka rolnicze. Całą akcję przeprowadza Komitet zasiewowy przy Małopolskiem Tow. rolniczem w Krakowie, przy pomocy komitetów wojewódzkich i powiatowych, w skład których wchodzą reprezentanci województw i starostowie. Komitet wzywa niniejszem wszystkie okręgowe Towarzystwa rolnicze, by natychmiast zebrały zapotrzebowania swoich powiatów, stwierdziły ich prawdziwość i przesłały Komitetowi zasiewów przy M. T. R. w Krakowie, plac Szczepański 8. Termin zgłoszeń zapotrzebowania na zboże siewne przyjmuje Komitet najpóźniej do 8 września b. r.

+ **Ile podatku dochodowego zapłacimy we wrześniu.** Ministerstwo skarbu zarządziło, by pobór podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę w miesiącu wrześniu 1924 r. dokonany był w dotychczasowym trybie według skali ustalonej dla potrąceń podatkuw miesiącu maju 1924 r.

+ **Pierwszy bilans handlowy Łotwy.** W pierwszej połowie r. 1924 handel Łotwy z zagranicą miał charakter bierny wskutek zeszłorocznego nieurodzaju. Przywóz od 1 stycznia do 1 lipca br. wynosił 116 milj. łatów, wywóz 60 milj. łatów. Wywóz w stosunku do tego samego okresu z roku ub. zmniejszył się o 24 proc., podczas gdy przywóz wzrósł o 26 proc.

GIEŁDA LWOWSKA.

Wskutek braku wiadomości o sytuacji w Berlinie giełda była wczoraj mdła. W niekotowanych na ogół sytuacja dorównuje onegdajszej, kursa mniej więcej te same w Gazach i Jaworznie. Lekka zniżka w akcjach Banku Ziemian, znaczniejsza zwyżka w Gazolinie. W innych kursa utrzymane. Kotowane w słabym obrocie po cenach nie odbiegających od ostatnich notowań. Dewizy potaniały wskutek silnego zaofiarowania. N. Jork 5.18, Zurych 97.50. Tendencja utrzymana. Usposobienie ospałe.

OBROTY W AKCJACH.

Ćmielów 0.83; Oikos 4.25, 4.30, 4.35, 4.40; Parowozy 0.58. 0.56, 0.57, 0.60; Pezet 0.24. 0.26; Bk. Hipoteczny 0.78. 0.75, 0.76; Bk. Przemysłowy 0.62 0.61.75; Browary 10.65, 11.00. 10.75: Chodorów 7.75, 7.80. 7.60. 7.55, 7.65, 7.70; Cegielski 0.86, 0.85, 0.80: P. T. B. 0.22; Rakszawa 4.30. 4.35; Siersza elektr. 0.40. 0.42; Siersza gór. 6.80: Tespy 6.60. 6.65: Zieleniewski 14.50, 14.75.

Niekotowane: Arma 1.40; Bk. Ziemian 0.11; Brugger 0.85; Elektrownia nad Sanem 0.23, 0.23 i pół, 0.24; Gazy wschodnie 21.25, 20.50, 20.75. 20.50, Gazy zachodnie 5.00, 5.05, 5.08; Gazociągi 0.32½, 0.32: Gazolina 1.95. 1.98. 1.97. 2.00, 2.01. 2.02. 2.10, 2.05, 2.10; Hurtownia kolon. 0.80: Jaworzno (100) 24.50 (25) 25.50, 25.25, 25.50, 25.75. 25.80; Len 0.80, 0.79, 0.78; Olkusz 0.85; Przeworsk (kaz. 300.00, 305.00, imienny 265.00; Radziwiłł 2.00 Schön 120.00; Szkło w Krośnie 1.65; Węglówki 0.05. 0.04.15.

* * *

W obrotach prywatnych po za giełdą tendencja była wczoraj chwiejna. Obroty ożywione.

Dolary ameryk. 5.19 do 5.19½; dolary kanad. 4.93 do 4.93½; korony czeskie 0.15½ do 0.15¾; leje 0.02 do 0.02¼; franki franc. 0.27½ do 0.28; franki szwajc. 0.96 do 0.97, funty szterl. 2.99 do 3.00; ruble a [illegible] a 100 za 1 tys. 5½ do 5½ zł., drobne za 1 tys. 2¼ do 2½ zł.; niemieckie tys. stare za 1 tys. 0.53 do 0.55 gr.

Złoto: 20 kor. 21.30 do 21.50; 20 frank. 20.00 do 20.20; 20 mark. 23.20 do 23.40; 10 rubli 2530 do do 25.50 gr.

Srebro: kor. austr. 0.41 do 0.41½; 5 kor. austr. 2.14 do 2.16; guldeny austr. 1.08 do 1.10; ruble 1.80 do 1.85; kopiejki za rubel 0.75 do 0.80.

+ **Ceny zboża.** Na giełdzie transakcji nie było. Ceny szacunkowe: Pszenica 23 do 24. żyto 14.50 do 15.25. jęcznień brow. 15.50 do 16.50, jęczmień past. 13 do 14, owies 14.50 do 15.25.

AKCJE GIEŁDY KRAKOWSKIEJ.

Przemysłowy 0,59, Małopolski 0,45, Zw. Sp. Zarobkowych 6,50, Ziemski Kred. 0.20. Powszechny Kredyt. 0,00, Komercjalny 0,00 Tohan 0,55, Pharma 0,00 Impex 0,00, Rolniccy 0,00, Ćmielów 0,89, Zieleniewski 13,50, Cegielski 0,84, Parowozy 0 53, Trzeb żelazo 0,00 Górka 23 00, Siersza górn. 6 25, Siersza elektr 0,26, Tepege 3,50, Nafta 0,52, Pokucie 0,00, Krakus 0,00. Chodorów 7.00, Strug 0,00, Niemojowski 0 00, Piasecczy 0,00 Jaworzno dr. 28,00 (00) — 00,00, 00,00, Lokomotywy 0,00, Len 0,73, Nafta w Kr. 0,00, Azot 0,50, Węglówki 0,00, Glob 0,00, Nobel 2,50. Gazy wsch. 22,00. Gazy zachodnie 0,00, Chybie 11,00, Żegluga 0,00, Trzebinia mydło 00,00, Azot 0·00. Synd. koszyk. 0,00, Pocisk 2,00. Tendencja zniżkowa. (A. W.).

AKCJE GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

B. Dyskont. warsz. 6,50, B. dla Handlu i przem 2,10. B. Kredytowy warsz. 0,52, B. Handlowy warsz. 8,05. Przemysł. Polskich 0,00, Przemysłowy warsz 0,00, B. Handl. Poznań 0,00, B. Przemysł. Lwów 0,61, B. Zw. Sp. Zarob. 6,75. B. Zachodni 2,50 B. Zw. Ziemian 0,35, Cerata 0,00, Tespy 0,00, Kijewski 0,00, Puls 0,45, Welt 0,00 Wil 0,00, Elektryczność 0,00, Pol. tow. elektr. 0,00, Chodorów 7,35, Czersk 0,00, Częstocice 3,30, Gosławice 0,00. Michałów 0,95, Cukier 6,00, Węgiel 7,25, Pol. Nafta 0,75 Brugger 0,00, Nobel 2,40, Cegielski 0,87, Modrzejów V. 8,40, V-0,00, Norblin 0,83, Ostrowieckie 10,10. Parowozy 0,56 Pocisk 2,40, Rohn 0 em. 0,46, Starachowice 3 81, Ursus 4,0 , Zieleniewski 15,00, Zawiercie 39,50, Żyrardów 62,00 Borkowski 1,65, Syndykat Pol. 0,00. Pol. Lloyd 0,00, Ćmielów 0.00, Haberbusch 6,25, Spiess 0 00, Siła Światło 0,00, Firley 0,00, Łazy 0,20, Drzewo 0 00, Przem. leśny 0,00, Lilpop 0,96, Belool 0,00, Hurt 0 00. Jabłkowscy 0,00, Transp. i Żegluga 0,00, Filtzner 0,00 Rudzki 1,85, 0,00. Konopie 1 00, Strem 15,00 Zgierz 0,00, Pustelnik 0,00, Lenartowicz 0,00. Orthwein, 0,35, Klucze 0,00. Tepege 0,00. Ostrowiec 0,00. Spirytus 2,40, Zach tow. 0,00, Korek 0,00, Majewski 00·00, Brovn Bover 0.00, Zj. Fabr. Masz. 0·00. — Tendencja słaba. (AW)

GIEŁDA GDAŃSKA.

Warszawa 106.70 – 106,70. Złoty 107,20 – 107 20 N. Jork 5,57 0-5 5700. Londyn 00,00. Paryż 00,00-00.00 Szwajcarja 00 00-0 0,00, Niemcy 000,000-000,000, Włochy 00,00-00,00 (AW).

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 196	Lwów 25 sierpnia	Warszawa 25 sierpnia	Zurych 25 sierpnia
	Dewizy		
100 złotych		— 00 —	102,50
1 funt ang.	—	23·27½	23 96
100 frs franc.	—	27 87½	28 70
100 fr. szwaj.	—	97·20	100 00
100 frc. belg.	—	25·90	26 62
100 K czesk.	—·—	15·60	16 00
100 K węg.	—	0,00	0·6950
100000 k aust	—	7·32½	7 5
100 M niem.	—	00000	1·27
1 Dolar am.	—	5·18½	5·34
100 Lir wł	0·00—0·00	22 97½	23 58
100 Lei rum.	00·00	0 00	2·47
100 guld. hol.	—	200 85	206 29/32
100 K norw.	—	—·—	73 75
100 K duńsk.	—	— —	86·50
100 K szw.	—	000·00	141·75
Hiszpania	—		71·10
Belgrad			6·55
Pożycz. złota		6 80	
Poż. dolar.		2 80	
Bony złote		0·87	
Miljonówka		0·69	
		(AW)	(AW)

Zapiski.

„Bluszczu“ Nr. 34. w artykule wstępnym pt. „Nieporozumienia“ ujmuje w ciekawy sposób kwestję łączności harcerstwa z życiem i wywoła zapewne dyskusję, w której powinni głos zabrać nasi młodzi skauci. Dr. Budzińska-Tylicka kreśli swe wrażenia z pobytu w Stanach Zjednoczonych w artykule pt. „Działalność Polek w Ameryce“, a p. K. Kosiński daje ciekawy obraz życia w Japonji w pracy pt. „Kobieta kraju wschodzącego słońca“. Dział literacki przedstawia się nadzwyczaj bogato, mamy tu śliczną prozę poetycką Marji Gr. K. p. t. „Soliloquia“, powieść Ceysingerówny pt. „Drogami duszy“, „Sentymentalną nowelkę“ — Gracji Delleda, wiersze Z. Rościszewskiej z cyklu: „Moje Dzieciństwo“, studjum M. Grossek-Koryckiej „O Verhaerenie“, pracę K. Bielańskiej p. t. „Marja Wołkońska i Teresa Confalonieri“, „List ze wsi“ Wandy Miłaszewskiej, a w dodatku powieść tłómaczoną z angielskiego pt. „Czar kwietniowy“. Numer zamyka kronika ruchu kobiecego, oraz dział wskazówek praktycznych — ważny dla młodych gospodyń. Dodatek mód i robót przynosi wzory haftów.

„Tygodnik Ilustracja“ Nr. 7 zawiera szereg reprodukcji fotograficznych, dających w istotnym doborze niejako przekrój historji światowe chwili obecnej. Tygodnik ten daje czytelnikowi nietylko przegląd najważniejszych wydarzeń w życiu kraju, lecz w dużej mierze uwzględnia też zagranicę.

Ilustracja obsługiwana jest przez kilkanaście agencji fotograficznych światowych, podając aktualja jednoaześnie z pierwszorzędnemi wydawnictwami zagranicznemi i posiada sztab własnych fotografów krajowych. Znajdujemy też w niej dział szarad z konkursem szaradowym i konkurs na najpiękniejsze dziecko polskie.

Sport.

PIŁKA NOŻNA.

Z zawodów niedzielnych o mistrzostwo okręgowe w klasie A. We Lwowie: Czarni—Lechja 2:0 (0:0).

W Stanisławowie: Rewera—Hasmonea 0:2 (0 : 0).

W Przemyślu: Polonja uzyskała 2 punkty — stosunkiem bramek 2:1 (0:0).

Czarni—Lechja. W ambitnej walce o zwycięstwo stanęły w ubiegłą niedzielę naprzeciwo siebie na boisku Czarnych dwie lwowskie A. klasowe drużyny. Obaj zawodnicy byli pewni zwycięstwa i obaj szli na pewną wygraną. Lechja ufna w swe dotychczasowe powodzenia w rozgrywkach o mistrzostwo okręgowe, które prowadziła czterema punktami, zdobytymi w 2 grach na poważnych przeciwnikach: Polonji i Rewerze, Czarni zaś ufali we własne siły i umiejętność gry, nabywaną pod kierunkiem nowego trenera.

Nie można pominąć milczeniem faktu, że obie drużyny pokazały w niedzielę znacznie poprawioną formę, w szczególności ostatnie występy Lechji wykazują stałą zmianę na lepsze i to tak w zakresie umiejętności gry, jak i w innych walorach sportowych (ambicja, piękna i celowa gra). W konsekwencji powyższego faktu tegoroczne gry o mistrzostwo okręgowe nie nużą publiczności z powodu zasadniczej przewagi pewnych klubów, — przeciwnie — darzą widzów miłemi emocjami sportowymi i trudnymi do przewidzenia wynikami.. Lechja jednak przegrała i to stosunkiem bramek 0:2. — przegrała atoli zawody z przeciwnikiem, którego ambicja i chęć zwycięstwa góruje wyraźnie ponad wszystkimi walorami sportowymi.. — Takiego horoskopu na końcowy wynik nie można było postawić do remisowej połowy gry. Przebieg zaś zawodów i końcowy równy stosunek rogów wskazywał raczej na końcowe remis. Siły obu drużyn były bezwarunkowo równe.

W pierwszej połowie gra żywa i otwarta — o zmiennych obustronnych atakach z groźnymi momentami podbramkowymi. Ataki Czarnych są więcej celowe; obrona Lechji daje sobie jednak łatwo z nimi radę, a jej bramkarz likwiduje kilka niebezpiecznych strzałów. Ataków Lechji w drodze wypadów nie wykorzystał jej napad z sytuacji podbramkowych.

Po przerwie ambicja Czarnych przychodzi do wyrazu, a ka nią i lekka przewaga. W 16 minucie Lechja zawinia rzut karny, który daje Czarnym pewną bramkę. W 27 minucie po rzucie narożnym strzelają Czarni drugą bramkę, wykorzystując zamieszanie pod bramką przeciwnika. Lechja podniecona poniesioną klęską robi dalsze wypady, aż do końca gry bezskutecznie.

Mimo podniesionego na wstępie znacznego postępu w grze obu drużyn, były po obu stronach widoczne i niedomagania. Wiele do życzenia pozostawia mianowicie u Czarnych wykończenie taktycznych pociągnięć; uwydatniła się natomiast silna linia pomocy. Lechja obok dobrej pomocy i obrony postawiła słabą linię napadu, a szczególnie na skrzydłach, które zawodziły i w starcie do piłki i w podawaniu centrów. Środek napadu Lechji nie wykazał zgrania się i nie potrafił wskutek tego wyzyskać kilku dobrych pozycji podbramkowych.

Publiczności przeszło 1.000 osób; sędzia p. Schorr z Przemyśla.

Zawody w Krakowie. Zawody w piłkę nożną o mistrzostwo klasy A. pomiędzy Jutrzenką a Cracovią, dały wynik 2:1 (1:0). Obie bramki dla Jutrzenki strzelił Krumholz, bramkę jedną dla Cracovii Jan Reyman.

Zawody między „Wisłą“ a „Olszą“ dały wynik 5:0 (3:0).

Zawody w Łodzi. Zawody w piłkę nożną pomiędzy Ł. K. S. a Łódzkiem Towarzystwem sportowo-gimnastycznem dały wynik 3:2 (1:1).

Zawody w Radomiu. Dziś odbyły się tu zawody w piłkę nożną o mistrzostwo klasy A. okręgu warszawskiego, między W. K. S. Legją z Warszawy, a Czarnymi z Radomia. Wynik 1:0 (0:0).

Zawody w Warszawie. Zawody w piłkę nożną pomiędzy „Warszawianką“ a „A. Z. S.“ zakończyły się wynikiem 5:0 (5:0) na korzyść „Warszawianki“.

Zawody w Poznaniu. Zawody dn. 24 bm. w piłce nożnej o mistrzostwo klasy A. okręgu poznańskiego, dały następujące wyniki: Warta przeciw Polonji 8:1. Dzisiejsze zawody: Warta przeciw Pogoni o mistrzostwo klasy A. okręgu poznańskiego dały wynik 10:0, a zawody o to samo mistrzostwo pomiędzy Unją a Poznanją zakończyły się wynikiem 2:0.

PŁYWANIE.

Wyniki niedzielnych zawodów pływackich.

Młodzież do 16 lat; 50 m., na piersiach: 1) Sulik Franc., czas 55.2, 2) Bober Wład. 57.2, 3) Pankiewicz Mik.

Panie: 50 yardów, styl dowolny: 1) Łukasikowa Luna (Pogoń), 2) Raczkówna Marja (AZS.).

Panowie; 100 yardów, styl dowolny: 1) Eibel Franc. z Wiednia, czas 1.42.4, 2) Sulik Bronisław (Pogoń), 1.48, 3) Baranowski Mikołaj.

200 yardów, na piersiach: 1) Klimkiewicz (jun.) (A. Z. S.), czas 3.45.7, 2) Nowak Karol (A. Z. S.), 3.45.9, 3) Sulik Bron. (Pog.).

400 m., styl dowolny: 1) Zeist Franc. (A. Z. S.), czas 7.56.2, 2) Roszko Roman (A. Z. S.), 8.23.4, 3) Grzeczkowski Stan. (A. Z. S.)

Sztafeta 4×50 m: (A. Z. S.) Kessler Jul., Zeist Stan., Roszko Rom. i Zeist Francisz., czas 3.44.2.

Skoki z trampoliny: 1) Hora Ant. (A. Z. S.) 25½ punkt., 2) Sternhell-Strzelecki Józ. (Czarni) 19 p., Kamieński Olg. (Czarni) 10 p.

Nurkowanie: 1) Zeist Franc. (A. Z. S.) 26.5 2) Sulik Bronisław (Pogoń) 25.9, 3) Grünbaum Jan (Hasm.) 24.

Najładniejszy styl. 20 m: 1) Kessler Jul. (A. Z. S.). 2) Rorzko Rom. (A. Z. S.), 3) Borsuk Ryszard (A. Z. S.).

Piłka wodna: — Drużyna kombinowana 3:0 (3:0).

Powyższe zawody pływackie urządzone staraniem A. Z. S-u, zgromadziły w niedzielę na stawie „Świteź“ spory zastęp zawodników — a liczna frekwencja publiczności dowiodła, że sport pływacki ma i we Lwowie silne grono zwolenników, jakkolwiek ta gałęź sportu u nas jest jeszcze w kolebce. Organizacja była sprawna a zawody interesujące.

LEKKA-ATLETYKA.

Zawody o mistrzostwo okręgowe, dają następujące rezultaty: I. dzień (23 bm.):

Bieg na 100 m.: 1) Langer (Cz.) 11.8, 2) Filasiewicz (A. Z. S.); start. 9.

Bieg na 400 m: 1) Prugar (P.) 58.9, 2) Skalski (P.); start. 10.

Skok w zwyż: 1) W. Kuchar (P.) 172.5 m, 2) Naróg (P.), 3) Prugar (P.): start. 8.

Skok w dal: 1) Naróg (P.) 5.92 m, 2) Filasiewicz (A. Z. S.); start. 8.

Rzut oszczepem: 1) Grankowski (L.) 38.15 m, 2) Sulik (P.), Rzepka (A. Z. S.); start. 4.

Rzut kulą: 1) Białkowski (P.) 9.98 m, 2) Grankowski (L.).

II. dzień (24 bm.):

Bieg na 200 m: 1) Langer (Cz.) — czas 24.7, 2) Prugar (P.), 3) Skalski (P.); 2 przedbiegi, startowało 12.

Bieg na 110 m z płotkami: 1) Prugar (P.) 20.05, 2) Naróg (P.); start. 2.

Bieg na 800 m: 1) Postępski (Cz.) 2.10, 2) Stanulewicz (L.); start. 3.

Bieg na 1.500 m: 1) Sawaryn (P.) 4.46.8, 2) Stanulewicz (L.) 4.47.6, 3) Postępski (Cz.): startowało 6.

Bieg na 5.000 m: 1) Dorozil (P.) 20.30.01; start. 3.

Skok o tyczce: 1) Rzepka (A. Z. S.) 3 m, 2) Stryła (P.) 2.76, 3) Rotter (P.) 2.40; start. 3.

Rzut dyskiem: 1) Białkowski (P.) 32.44 m, 2) Prugar (P.) 22.08, Stryła (P.) 20.80; start. 4.

Organizacja zawodów marna, więc i słabe zainteresowanie u publiczności. Rezultaty nikłe z wyjątkiem skoku o tyczce. Wskazane jest rychłe zainteresowanie zawodników, jeśli mamy utrzymać się na powierzchni.

N.

Kolarstwo.

Wyścigi w Warszawie. Dnia 24 bm. na torze na Dynasach odbyły się wyścigi motocyklistów i wyścigi za motorami. Publiczności bardzo wiele. Osiągnięto nowy rekord polski. Wyniki są następujące: Bieg I motocyklistów na przestrzeni 10 km. Startuje 4 jeźdźców. Maszyny długie, szosowe. Pierwszy przybył Rudawski w czasie 8 min. 56 sek. Bieg II motocyklistów na przestrzeni 5 km. maszyny krótkotorowe. Pierwszy Choiński 3 min. 44 sek., drugi K
trzeci Rybiński. Bieg III, za motorami,
strzeni 10 km. Pierwszy Zuchetti, pro
kowski, drugi Gęsiorowski, prowadz
Wygrana w czasie 10 min. 52 3/10
IV motocyklistów na przestrzeni 3 kl
ustala nowy rekord polski w czasie
sek. Bieg V. dodatkowy, meta. na w
z dopędzaniem. Wystąpiło dwóch z
Włoch de Martini i polski olimpij
Lange dopędził Martini'ego w 8 mi
Bieg VI motocyklistów na przestrz
Pierwszy Choiński w czasie 10 mi
drugi Rudawski. Finał drugi tegoż b
szy Duma w czasie 3 min. 51 sek.,
biński. Bieg VII, za motorami, na pr
km. Pierwszy Lange w czasie 15 min. 15 sek., drugi De Martini o 2 i pół okrążenia toru (700 m.) Publiczność entuzjastycznie powitała to drugie zwycięstwo Langego nad Włochem.

Czas odnowić przedpłatę!

Prosimy uprzejmie o jak najrychlejsze nadesłanie prenumeraty

na WRZESIEŃ 1924.

wraz z ewentualną **zaległością** celem uregulowania nakładu

Cena prenumeraty „Kurjera Lwowskiego" wynosi miesięcznie:

We Lwowie

do odbierania w administracji „KURJERA LWOWSK." . . . 3 zł 30 gr
Kwartalnie . . . 9 „ 40 „

We Lwowie z odnoszeniem

do domu . . . . 3 zł 60 gr
Kwartalnie . . . 10 „ 20 „

Z przesyłką pocztową w całej Polsce . . . . 3 zł 60 gr
Kwartalnie . . . 10 „ 20 „

Zagranicą . . . . 5 zł 50 gr
Kwartalnie . . . 15 „ 50 „

Cena pojedyncz. numeru **15 gr.**
Na dworcach kolejowych 17 gr.

Firm. 596.
Stow. VII, 178,

Zmiany dotyczące firmy spółdzielczej już wpisanej.

Do rejestru wpisano dnia 21. maja 1921.
Siedziba firmy: **Lwów.**
B zmienie firmy: Spółdzielnia bankowa „Hermes" z ogr. odp. we Lwowie.
Zmiany: Uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 3/2 1924 zmieniono §§. III. VII. XI. i XIII. statutu w brzmieniu, jak w protokole złożonym w aktach.
Przedmiotem przedsiębiorstwa jest odtąd: Udzielanie członkom spółdzielni kredytów na podkład skryptów dłużnych, weksli, rymes i papierów wartościowych, nabywanie i sprzedawanie tak u członków jak i niečzłonków wszelkiego rodzaju walorów i papierów wart., przyjmowanie wkładek oszczędności tudzież wkładek na rachunek bieżący oraz załatwienie wszelkich transakcji, bankowych i giełdziarskich dozwolonych ustawą.
Udział członka wynosi odtąd: 2,000.000 Mp.
Podpis firmy nastąpi w ten sposób, że pod brzmieniem firmy położą swe podpisy łącznie 2 członkowie zarządu albo 1 członek zarządu i 1 zastępca.
Sąd okręgowy j. handlowy we Lwowie.
Oddział IV. dnia 12. maja 1924.

Komitet założycieli polskiego gimnazjum humanistycznego, koedukacyjnego w Turce nad Stryjem ogłasza

KONKURS

na posady:

1) kwalifik. kier. gimn. filologa lub przyrod.
2) nauczyciela gimn. przyrodnika lub filologa.
3) nauczyciela gimn. historyka polonistę.

ad 1) gaża VII. st. i mieszkanie 2 pokoje i kuchnia ad 2 i 3) gaża VIII. st. i osobne mieszkanie kawalerskie. Dla wszystkich dodatek miejscowy według umowy. Zgłoszenia pisemne lub osobiste najpóźniej do 1/IX. 1924. do Rady Powiatowej w Turce nad Stryjem.

Sekretarz komitetu:
7037 Nettik.

Tabela walutowa za drugi kwartał 1924

obejmująca kursy walut podług notowań giełdy pieniężnej w **Warszawie** w kwietniu, maju i czerwcu 1924 (**Belgja**, **Belgrad**, **Budapeszt**, **Bukareszt**, **Holandja**, **Christjanja**, **Helsingfors**, **Hiszpania**, **Japonia**, **Kopenhaga**, **Konstantynopol**, **Londyn**, **Nowy Jork**, **Paryż**, **Praga**, **Rewel**, **Ryga**, **Szwajcarja**, **Sztokholm**, **Wiedeń**, **Włochy**,
wydana przez „**Codzienne Wiadomości ekonomiczne**" w **Warszawie** (Ajencję Wschodnią) jest do nabycia w lwowskim oddziale „**Ajencji Wschodniej**", Lwów, ul. Długosza 31, parter po **2 zł**. Na prowincję wysyła „Ajencja Wschodnia" we Lwowie tabele po otrzymaniu 2 zł
Poprzednie **tabele** walutowe za I kwartał 1924 i za lata 1919, 1920, 1921, 1922 i 1923 otrzymać można w biurze „Ajencji Wschodniej" Lwów (Długosza 31) po 2 zł. za każdą tabelę — na prowincję po nadesłaniu pieniędzy. Dotychczas wysłano razem 6 tabel, które wysyła „Ajencja Wschodnia" pod opaską poleconą za 12 zł.

Nakładem Lwowskiej Spółki Wydawniczej, Sp. z ogr. odp. — Z drukarni Polskiej, Chorążczyzna 31, pod zarz. Z. Kierbusiewicza — Odpow. redaktor Tadeusz Stroiński